

den størst mulige Lettelse, har Udvalget da fuldført sit Arbejde, og Flertallet indstiller det Ændringsforslag, som det gør. Med Hensyn til det første Spørgsmaal om en prisbillig og efter danske borgerlige Forhold skikket Bebyggelse af det udepegede Areal maa jeg uden i øvrigt at komme ind paa Forhold, som vedrøre de andre Aandssvageanstalter, dog henpege paa, at der i de Oplysninger, som ere fremsendte til Udvalget fra Ministeriet findes Tal, der ere af en saadan Natur, at man ikke for stærkt kan betone dette, at *der maa bygges økonomisk forsvarligt*. De Herrer ville erindre, at det er ikke mange Aar siden, at Aandssvageanstalten paa Ebberødgaard blev færdig. Man havde da gravet Brønde og foretaget Vandboringer til et Beløb af 15,000 Kr. Næppe er Anstalten færdig, før det viser sig, at disse Brønde og Vandboringer aldeles ikke nytte noget; man maa give sig til at anlægge et Vandværk midt inde i Skoven med en ret betydelig Kanalledning til Anstalten, altsaa udføre betydelige Vandarbejder, som have kostet 23,000 Kr. Da Anstalten for faa Aar siden blev bygget, blev der bygget et Vadskerihus, og et Par Aar efter har man set sig nødsaget til at bygge en ny Vadskeribygning til 64,000 Kr. Og efter at denne Vadskeribygning er bygget, opdager man, at man ikke kan komme af med Sæbevandet noget Sted. Man mente, at man kunde lade det løbe ned i nogle private Damme; men de private Folk, som ejede disse Damme, vilde ikke have deres Karper og Gædder ødelagte. Efter at man altsaa har bygget denne Vadskeribygning derude til 64,000 Kr., kan man ikke komme af med Sæbevandet; man maa derfor i den allernærmeste Fremtid anlægge en temmelig betydelig Afløbskanal ud til Hovedgrøfterne i Skoven eller søge paa anden Maade at komme af med Sæbevandet. Man havde, da Bygningen for faa Aar siden toges i Brug, opført en betydelig Dampskorsten med tilhørende Varmeapparat, der skulde forsyne Bygningen med Varmeledninger. Imidlertid ligge Bygningerne saa spredte, at man har set sig nødsaget til at opføre en ny Dampskorsten og ny Varmekanaler i en helt anden Ende af Anstalten. Saaledes kan man nævne det ene efter det andet mislykkede Foretagende, som viser, at Anstalten ikke er bleven bygget med den Omsigt, som man kunde forlange. Staten er interesseret i Sagen, for saa vidt det er baade Folketingets og Landstinget Vilje, der i Aar er udtalt ved Behandlingen af Statsrevisionssagerne, at Statens Bidrag bør

komme Alumnerne til gode i den højst mulige Udstrækning, mens det ser ud til, at man anvender en betydelig Del af Statens Bidrag og mere til til kostbare Ombygninger og maaske Nybygninger. Man tænker nu endvidere derude paa at bygge et nyt Sygehus, uagtet det ses af de fra Ministeren fremsendte Oplysninger, at der netop er Plads i den Etage af Hovedbygningen, som støder op til Sygeafdelingen. Det er med disse Erfaringer in mente, at Udvalget har været aldeles overbevist om, at det er nødvendigt at indskærpe, at de ny Anstalter bygges paa en i økonomisk Henseende forsvarlig Maade. Udvalget har derfor indstillet, at der af Statskassen eller andre offentlige Midler ydes de Kellerske Aandssvageanstalter et Laan paa indtil $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til $3\frac{3}{4}$ pCt. Ministerens Forslag gik ud paa at yde en Statsgaranti til 4 pCt. Udvalget har ment, at den $\frac{1}{4}$ pCt. Rente, som spares ved, at Laanet ydes til $3\frac{3}{4}$ pCt., vil være af betydelig Værdi for Anstalterne. De vilde derved være i Stand til at tage en 8—10 fattige Børn derfor, altsaa at befri en halv Snes Hjem mere om Aaret for denne Byrde, end de vilde kunne, naar de skulde betale den højere Rente. Endvidere ønskede Ministeren i det af ham forelagte Lovforslag, at der skulde fastslaaes et yderligere aarligt Statsbidrag paa 60,000 Kr. Dette finder Udvalget sig ikke foranlediget til at gaa ind paa. Naar Anstalterne ere færdige, og man har set, hvorledes de ere blevne byggede, og hvorledes Administrationen vil blive, vil det være tids nok for Finansudvalget at skønne over det aarlige Statsbidrag. Udvalget indstiller derfor, at den Forhøjelse af Statsbidraget, som formentlig maa blive nødvendig, afgøres paa de aarlige Finanslove. Ministeren har ligeledes ønsket, at det gennem denne Lov skulde fastslaaes, at Alumnernes aarlige Betaling skulde være 600 Kr. Udvalget kan ikke gaa med dertil. Man skulde tro, at naar en Anstalt som Ebberødgaard blev bygget med temmelig store Bekostninger, vilde det føre til, at Anstalternes Pladser bleve billigere. Det har imidlertid ført til, at de ere blevne dyrere. Man er kommen op fra omtrent 400 Kr. om Aaret til 600, og da Halvdelen kan komme til at hvile paa Statskassen, medens Resten fordeles paa kommunale og amtslige Bidrag, er det i Virkeligheden i alle Parters Interesse, at Anstalternes Overskud anvendes ikke til Ombygninger eller Nybygninger men til en Nedsættelse af Prisen for Alumnerne. Derfor kunne